

Revisorerna i Tidaholms kommun
522 83 Tidaholm

Kommunstyrelsens övergripande ansvar för den interna kontrollen och ajourhållande av kommunens styrdokument

Ur revisorernas projektplan 2016-01-27

Bakgrund

Otydligheter avseende tolkning och tillämpning av gällande styrdokument angående rätten att omfördela medel, alternativt rätten att ianspråkta prognostiserade/upparbetade överskott, har föranlett en diskussion inom BUN:s verksamhetsområde.

Mot bakgrund av ovanstående har kommunchefen initierat en internutredning.

Utredningsuppdraget har genomförts av kommunens ekonomichef.

Av ekonomichefens tjänsteskrivelse framgår att reglementen, delegationsordningar med flera styrdokument är otydliga och inte utgör vägledning för ansvarsfördelningen mellan rektorer, förvaltning och nämnd avseende rätten att omfördela medel, alternativt rätten att ianspråkta prognostiserade/upparbetade överskott.

I tjänsteskrivelsen påtalas behovet av översyn och förtydliganden i en rad avseenden.

Revisionsfråga och underliggande frågor

Har kommunstyrelsen, inom ramen för det övergripande ansvaret för den interna kontrollen, utvecklade och ändamålsenliga rutiner för att säkerställa att väsentliga styrdokument utvärderas och uppdateras?

Har kommunstyrelsen:

- rutiner för att kommunicera den interna kontrollen med nämnderna?
- sammanställt och utvärderat resultatet av nämndernas interna kontroll?
- utvärderat de egna rutinerna för det övergripande ansvaret för den interna kontrollen?
- återkommande, inom ramen för intern kontroll, prövat/utvärderat styrdokumentens giltighet och styrande effekt?
- återkommande, för kommunfullmäktige, aktualiserat behovet av styrdokumentens justering och uppdatering?

Revisionskriterier

Reglemente för kommunstyrelsen och reglemente för intern kontroll.
Kommunstyrelsens uppföljningar och utvärderingar av den interna kontrollen.
Kommunstyrelsens protokoll.

Metod och genomförande

Granskning av reglementen, protokoll samt annan relevant dokumentation.
Samtal intervjuer med kommunstyrelsens presidium/arbetsutskott, kommunchef, före detta utbildningschef samt ekonomichef.

Bemanning

Göran Magnusson.

Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsens övergripande ansvar för den interna kontrollen med betoning på ajourhållandet av kommunens styrdokument.

Granskningens genomförande

Projektplanen har följts. Samtal har skett med tidigare förvaltningschef vid barn- och utbildningsförvaltningen, ekonomichef, kommunchef och kommunalråd. Samtal har inte förts med oppositionsrådet, då denna var sjuk. Utifrån de upplysningar kommunalrådet lämnat, har det inte bedömts meningsfullt att samtala med oppositionsrådet.

Revisorerna aktualiserade inför slutrevision 2014 bl.a. kommunstyrelsens övergripande ansvar för den interna kontrollen.

Därutöver har de i en nyligen genomförd granskning kunnat konstatera bl.a. följande.

Rutiner och system för kommunstyrelsens övergripande tillsynsansvar ännu inte utarbetats.

Fortfarande råder viss oklarhet bland nämndernas företrädare avseende kommunstyrelsens övergripande ansvar för den interna kontrollen.

KPMG har genomfört: Utredning rörande organisationsförändring i kommunens helägda aktiebolag.

I avsnitt 5: Ägardirektiven skriver man följande.

5.1 lakttagelser

Vi har läst igenom respektive bolags stämmoprotokoll från senaste årsstämman. Vi kan konstatera att det inte tagits några beslut på bolagsstämmorna att anta ägardirektiv. Kommunstyrelsen saknar en regelbunden uppsikt av bolagen.

5.2 Analys och bedömning

Ägardirektiven skall för att vara juridiskt bindande antas på bolagens årsstämmor eller om behov finns extra stämma. Vi rekommenderar att det i årsstämman föredragningslista förs in en punkt som handlar om antagande av ägardirektiv. Detta ger, förutom att binda bolaget till ägardirektiven rent juridiskt, en möjlighet att aktualisera och se över ägardirektiven från såväl ägarens synvinkel som bolagets.

Av bolagsordningarna framgår att fullmäktige ska ha rätt att ta ställning i vissa frågor. Det framgår inte i bolagsordningen vilken typ av frågor det handlar om. Det framgår däremot av ägardirektiven. Det behöver alls inte stå i bolagsordningen men är bra beskrivet i ägardirektiven. Kommunen har en outvecklad ägarstyrning av bolagen. Kommunfullmäktige har i sin ägarroll behov att återkoppling sker av ägardirektiven. Ansvarig för detta är kommunstyrelsen i sin uppsiktsplikt av hela den kommunala verksamheten – även bolagen. Vi saknar struktur och rutiner för detta arbete. Som exempel bör de kommunala bolagens åtaganden och skyldigheter redovisas i kommunens s.k. årscykel – verksamhets- och ekonomisk planering över året.

Resultat av granskningen

Det framkommer såväl vid granskningen av de olika dokumenten som av förda samtal, att kommunstyrelsens interna kontroll för 2015 saknats helt, gällande såväl styrelsens egna kontroll som uppsiktskontrollen enligt kommunallagen 6 kap 1 §.

Svaret på revisionsfrågan enligt ovan blir därför nekande.

Samtidigt informeras emellertid om att nya reglementen för delegation och intern kontroll nu lämnat förvaltningsstadiet och är på väg upp till kommunfullmäktige.

Redan vid 2014 års bokslut noterade revisorerna brister i den interna kontrollen. Någon förbättring skedde inte under 2015, snarare tvärsom, men de nya reglementen, som inom en snar framtid kommer till kommunfullmäktige gör, att det finns betydande förutsättningar för en intern kontroll, värd namnet, för 2016.

Revisorerna rekommenderas följa upp frågan i 2016 års bokslut.

Tidaholm 2016-02-20

Göran Magnusson

Redarvägen 11 F
544 33 Hjo

Tfn: 073-037 92 66

E-mail: g.magnusson@telia.com